

A. K.

Adw. Józef Michalak [wspomnienie pośmiertne]

Palestra 31/6(354), 81-82

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Powyższe notatki są nie tylko relacją spraw sądowych czy innych, ale także świadectwem mentalności dziennikarzy, reporterów czy redaktorów. Każdy z nich niezależnie od swoich poglądów chciał się przypodobać publiczności, aby czasopismo było poczytne. Autorzy tych notatek (z wyjątkiem notatki o obcięciu głowy samobójcy) nie zajmują wyraźnie własnego stanowiska, mimo że prawie w każdej z przytoczonych spraw powinna się nasuwać jakaś zdecydowana ocena. Raczej tylko ze sposobu sformułowania notatki wyczuwa się ich osobisty stosunek do danego rozstrzygnięcia sądowego (np. jeśli chodzi o sąd przysięgłych we Flandrii). Nasuwałoby się w związku z tym pytanie, czy autorzy nie aprobowali, być może, owych rozstrzygnięć sądowych. A może obawiali się krytykować orzeczenia sądowe? W grę wchodzi jeszcze jedna ewentualność i tę uważam za najprawdopodobniejszą. Mianowicie cytowane notatki musiały mieć dla dziennikarzy charakter kuriozalny i dlatego zostały wydrukowane. A zatem w fakcie ich wydrukowania już tkwi krytyka. Niemniej jednak dla sądów, które je wydały, rozstrzygnięcia te były wyrazem własnych poglądów prawniczych.

Wspomnienia pośmiertne

1

Adw. Józef Michalak

W dniu 27.XI.1986 r. odszedł od nas kolega, którego trudne życie osobiste było jakby refleksem klęsk i zmagañ naszego Narodu w okresie drugiej wojny światowej, a od 1952 r. — refleksem trudnej sytuacji w adwokaturze polskiej.

Urodził się w Poznaniu 20 lutego 1915 r. jako syn Stanisława Michalaka i Marii z domu Pniewska. Ukończył Gimnazjum św. Jana Kantego w Poznaniu w 1934 r. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu w Poznaniu, uzyskując w 1938 r. dyplom magistra praw.

Jako żołnierz wrocławskiego 14 pułku piechoty brał udział w obronie Warszawy w 1939 r. W lipcu 1940 r. został aresztowany przez gestapo. Najpierw osadzono go na Pawiaku, a następnie przeszedł całą gehennę obozów koncentracyjnych, m.in. Oświęcimia i Dachau. Od niechybnej śmierci uratowali go pod koniec wojny żołnierze armii USA.

W lipcu 1945 r. wrócił do kraju i rozpoczął aplikację sądową, zakończoną zdaniem egzaminem sędziowskim w maju 1947 r.

Zaraz potem został przyjęty na aplikację adwokacką w Izbie poznańskiej.

Wpisany na listę adwokatów w Izbie wrocławskiej na mocy uchwały z 17 listopada 1950 r., rozpoczął praktykę zawodową w Zespole Nr 3 we Wrocławiu w 1952 r. W zespole tym pracował aż do swego przejścia na emeryturę.

Był kierownikiem Zespołu Adwokackiego Nr 3 we Wrocławiu, a później dziekanem Izby wrocławskiej w latach 1956—1964 (Izba ta obejmowała wówczas cztery dzisiejsze województwa dolnośląskie). Był też członkiem NRA, a w latach 1958—1963 członkiem Wydziału Wykonawczego tejże Naczelnej Rady.

Na tych wysokich stanowiskach w samorządzie adwokackim dał się poznać jako człowiek o mocnym charakterze. Podziwiano jego pracowitość i pryncypialność. Jego zasługą było uzyskanie i zaadaptowanie na potrzeby adwokatury budynku przy ul. Sądowej nr 4 we Wrocławiu. W budynku tym mieszczą się do dzisiaj lokale wszystkich wrocławskich zespołów adwokackich i Rady. To On także zainicjował i pomógł wybudować pomieszczenia dla Zespołu w Jeleniej Górze.

W latach 1956—1964 praca dziekana Rady we Wrocławiu była szczególnie trudna i niewdzięczna. Kłopoty wiązały się wówczas z niemożnością zharmonizowania postulatów resortowych i samorządowych. Nieuniknionym następstwem tej sytuacji było popadanie w konflikt bądź z jedną, bądź z drugą stroną, co najmocniej obciążało funkcje dziekana. Dzisiaj, z upływem lat i coraz lepszym rozumieniem owej epoki, postać byłego dziekana Józefa Michalaka wydaje się być jeszcze bardziej pozytywna i jeszcze bardziej wzniosła.

Pogrzeb zasłużonego dziekana Rady odbył się dnia 1 grudnia 1986 r. na cmentarzu przy ul. Bujwida. Zgromadził on liczne rzesze przyjaciół Zmarłego, znajomych i wiernych klientów. W imieniu kolegów Zespołu Adwokackiego Nr 3 żegnał Go adw. Jan Chmielnikowski, a w imieniu Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu sekretarz tejże Rady.

Cześć Jego pamięci.

A. K.

2

Adw. dr Zygmunt Banaszewski

W dniu 3 stycznia 1986 r. zmarł adw. dr Zygmunt Banaszewski, członek Zespołu Adwokackiego Nr 4.

Urodził się 25 sierpnia 1916 r. we wsi Dobrowola (pow. stopnickiego) w rodzinie chłopskiej. Był jednym z dziesięciorga ro-